

Asia: VN/16752/2022

Hallituksen esitysluonnos hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain muuttamisesta (yliopistosairaalalisä ja siirtymätasauksen muutokset)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Turun yliopisto / lääketieteellinen tiedekunta

Hallituksen esitysluonnos eduskunnalle hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain muuttamisesta on ollut lausuntokierroksella. Lausuntoa ei ole pyydetty Turun yliopistolta. Turun yliopiston lääketieteellinen tiedekunta haluaa antaa kuitenkin asiassa lausuntonsa, koska lakiluonnoksella on merkittäviä ja oleellisia vaikutuksia lääketieteellisen tiedekunnan koulutus-, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan edellytyksiin yliopistollisessa sairaalassa. Yliopistot tekevät hyvin tiivistä yhteistyötä yliopistosairaaloiden sekä hyvinvointialueiden kanssa eikä sitä sovi unohtaa tai sivuuttaa lainvalmistelussa.

On tärkeää, että yliopistosairaaloiden erityisasema koulutuksen, tutkimuksen ja innovaatiotoiminnan keskeisinä toimijoina terveydenhuollossa huomioidaan. Yliopistosairaalat ovat itse arvioineet, että kyseisen toiminnan lisäkulut vuositasolla ovat noin 600 miljoonaa euroa kansallisesti. On myös selvitetty, että nämä investoinnit jalkautuvat jopa nelinkertaisina tuottoina yliopistollisten sairaanhoitopiirien alueella (selvitys 2022 ESIOR / KYS), sekä varmistavat koulutetun työvoiman saannin ja osaamispääoman luomisen/säilyttämisen.

Siirryttäessä hyvinvointialuemalliin, olisi erittäin epäsuotuisaa kansalliselle terveydenhuollolle mikäli nämä investoinnit lyhytnäköisesti sijoitettaisiin johonkin muuhun toimintaan – kokonaisrahoituksen riittämättömyyden takia tuo mahdollisuus on todellinen. Nyt esitetty muutos hyvinvointialueiden rahoituksessa on siksi tervetullut. Lakiesityksen valmistelussa ja perustelumuiustiossa havainnot ovat siis oikeita. Lakiesityksen olennaisimmat ongelmat ovat, että ehdotus jakaa uudelleen jo kertaalleen laskennallisesti jaetun rahoituksen, eikä se myöskään varmenna rahoituksen kohdentumista. Rahoituksen uudelleen jakaminen herättää luonnollisesti vastustusta niiden hyvinvointialueiden

osalta, joiden laskennallinen rahoitus uudessa ehdotuksessa tulisi vähenemään. Paras ratkaisu olisi erillinen, suoraan yliopistolliselle sairaalalle kohdennettava erillisrahoitus. Mikäli tämä katsotaan mahdolliseksi, olisi demokraattisesti ajatellen paras ratkaisu käyttää laskentaperusteina yhteistyöalueen väestömäärää, eli rahoitusmallin vaihtoehtoa 2.

Pekka Hänninen
Dekaani, Lääketieteellinen tiedekunta, Turun yliopisto